

Podoby islámu v Indii

**Doc. Dušan Deák,
Ph.D.**

**(Katedra srovnávací religionistiky
FiF Univerzity Komenského v Bratislave)**

Jihoasijsí muslimové tvoří i přes vnitřní diverzitu nejpočetnější regionálně formovanou islámskou komunitu na světě. Přítomnost islámu a jeho nositelů na Indickém subkontinentu je možné datovat již od 7. století n.l., což umožňuje hovořit o jihoasijských muslimech jako o autochtonní společnosti. Specifikuje ji nejen náboženství a různá míra korelace s teologickými postuláty Muhammadova monoteismu, ale i vlastní

společensko-právní organizace, historická paměť nebo lidové tradice, praxe a představy.

Už od počátků akademického zkoumání jihoasijských muslimů, jejich religiozity, kultury a sociálního uspořádání se setkáváme s tendencemi zdůrazňovat právě jihoasijská specifika (např. kasty a inspirace v indické filosofii nebo kosmologii). V hodnotícím kontextu to vědcům nejednou umožnilo vytvářet diskurs o charakteristických rysech islámu v jižní Asii, díky nimž se odlišuje od své západní (často rigidněji chápané) podoby. Příčin tohoto interpretačního trendu může být vícero, a právě proto je zapotřebí se zabývat podobami a varietou religiozity, jakož i společenskou realitou muslimů v jižní Asii v jejím obrovském prostoru i čase.

Kurz „Podoby islámu v Indii“ si klade za cíl představit studentům základní faktografii a s ní spojené teoretické problémy, které se týkají porozumění náboženskému i sociálnímu životu jihoasijských muslimů. Jde o přehledový kurz, který umožní orientaci v početně bohatých a kvalitativně i původem různorodých pramenných materiálech a zároveň poskytne přehled současných akademických interpretací a přístupů k výzkumu jihoasijských muslimů především z pohledu historie a kulturní antropologie. Kurz bude členěn do následujících tematických celků:

5.4.2016 (15:50 – 17:25, učebna 337) Globální a regionální kontexty podob islámu v jižní Asii – jak jim rozumět? Úvod od kurzu. Zdroje.

5.4.2016 (17:30 – 19:00, 337) Orientalistické versus postkoloniální interpretace: minulost jako nástroj k pochopení minulých i současných muslimů a islámu v jižní Asii.

6.4.2016 (12:30 – 14:00, 337) Náboženská a sociální identita jihoasijských muslimů (procesy konverze a identifikace).

6.4.2016 (14:10 – 15:40, 337) Náboženská a sociální identita jihoasijských muslimů (kasta).

26.4.2016 (15:50 – 17:25, 337) Súfiové v jižní Asii (historický a idealizovaný súfismus; populární jihoasijské taríky a jejich učení).

26.4.2016 (17:30 – 19:00, 337) Synkretismus, liminalita a antropologie islámu světců.

27.4.2016 (12:30 – 14:00) Modernita a problém muslimského národa.

